

Fyzická geografia a trvalá udržateľnosť

Pod názvom *Fyzická geografia a trvalá udržateľnosť* zorganizoval Geografický ústav Prírodovedeckej fakulty Masarykovej univerzity v Brne spolu s Fyzickogeografickou sekciou Českej geografickej spoločnosti v dňoch 30. – 31. januára 2008 výročnú medzinárodnú konferenciu. O dlhoročnej úspešnosti tohto podujatia svedčí i fakt že sa konalo už 25-krát. Toto jubileum čiastočne poznačilo i atmosféru počas otváracieho ceremoniálu. Konferenciu oficiálne otvoril RNDr. Vladimír Herber, CSc., odborný asistent Akademického pracoviska sekcie vied o Zemi, zástupca pre pedagogickú činnosť a súčasne člen akademického senátu Prírodovedeckej fakulty Masarykovej univerzity v Brne. V priebehu dvoch dní odznelo v aule Prírodovedeckej fakulty MU v Brne vyše 40 príspevkov rozdelených do 9 tematických blokov. Bezprostredne po slávnostnom

otvorení nasledoval prvý blok prednášok nazvaný *Teória a aplikácia*. Názov tohto bloku zreteľne vystihuje i obsah a charakter prednesených príspevkov z oblasti geografie. Prvý deň odznela viac ako polovica referátov, rozdelených do ďalších štyroch tematických blokov: *Hodnotenie a vnímanie krajiny* (hodnotenie biotických a abiotických zložiek krajiny, zmeny krajiny, krajina ako názorná didaktická pomôcka), *Krajinné výskumy* (analýzy stavu krajiny, mapovanie krajinnnej štruktúry), *Štúdium klimatickej a hydrickej zložky* (teória a jej aplikácia v hydrologickej a klimatologickej praxi) a *Štúdium biotickej zložky krajiny* (mapovanie a príčiny výskytu rôznych rastlinných a živočíšnych druhov).

Na druhý deň boli prezentované príspevky rozdelené do štyroch tematických blokov: *Environmentálne témy* (kvalita životného prostredia, problémy a konflikty

v územnom plánovaní), *Environmentálne aplikácie* (aplikácia teórie v praxi), *Geomorfologické výskumy* (analýzy podmienok vzniku negatívnych procesov v krajine) a *Krajina a jej vývoj* (súčasná a historická krajinná štruktúra).

Na konferencii sa zúčastnilo približne 80 domácich i zahraničných odborníkov z rôznych výskumných a vedeckých pracovísk, zaoberajúcich sa problematikou udržateľného rozvoja, o ktorej sa v súčasnosti veľmi často diskutuje. Jej cieľom bolo predstaviť výsledky niekoľkoročných a náročných nielen praktických geografických výskumov, ale i množstvo nových teoretických poznatkov, bez ktorých by sa ďalší výskum nezaobišiel.

Záver z konferencie budú, tak ako každoročne, publikované v recenzovanom zborníku, ktorý by mal vyjsť v jarných mesiacoch r. 2008.

Tatiana Takáčová

Mgr. Tatiana Takáčová, Ústav krajinnnej ekológie SAV, Štefánikova 3, P. O. Box 254, 814 99 Bratislava
tatiana.takacova@saoba.sk

Vedecká konferencia o krajinnnej ekológii

Prírodovedecká fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, Ústav krajinnnej ekológie SAV v Bratislave, Geografický ústav SAV v Bratislave a Slovenská asociácia pre krajinnnú ekológiu IALE-SK zorganizovali dňa 14. 2. 2008 v prezentačnom centre AMOS na PriF UK vedeckú konferenciu pod názvom *Súčasný stav krajinnnej ekológie na Slovensku*.

Cieľom podujatia bolo zhodnotiť súčasný stav krajinnnej ekológie na Slovensku a poukázať na jej budúce smerovanie.

Na konferencii sa zúčastnilo 79 odborníkov z akademických

a univerzitných pracovísk, výskumných ústavov, štátnej správy a jej odborných organizácií, mimovládnych organizácií, súkromných firiem a ďalších pracovísk nielen zo Slovenska, ale aj z Českej republiky. Oceniť treba aj účasť poslucháčov magisterského a doktorandského štúdia z PriF UK, ktorá svedčí o tom, že krajinná ekológia oslovuje aj mladšie vekové kategórie.

Otvorenie konferencie, ako aj úvodná prednáška patrili predsedníčke IALE-SK prof. Márii Kozovej, ktorá prítomných oboznámila s aktuálnym stavom krajinnnej ekológie vo

svete a načrtna trendy jej ďalšieho smerovania. Informovala tiež o hlavných výsledkoch Svetového kongresu IALE, ktorý sa konal vlani v holandskom meste Wageningen, ako aj o pripravovaných aktivitách IALE. V rámci odborného programu odznelo 15 inšpiratívnych prednášok, tematicky členených do siedmich blokov totožných s názvami sekcií, ktoré pracujú v rámci IALE-SK:

- Sekcia pre teóriu a metódy krajinnnoekologického výskumu,
- Sekcia pre medzinárodnú spoluprácu v oblasti krajinnnej ekológie,
- Sekcia pre vzdelávanie, výchovu a osvetu,
- Sekcia pre výskum a hodnotenie prírodných hrozieb a rizík v krajine,

- Sekcia pre mapovanie reálnej krajiny a vegetačnej štruktúry,
- Sekcia pre právne aspekty zabezpečenia ochrany, plánovania a manažmentu krajiny,
- Sekcia pre aplikovanú krajinnú ekológiu.

Účastníci konferencie mali príležitosť dozvedieť sa najaktuálnejšie informácie o súčasnom stave rozpracovania teórie krajiny ekológie na Slovensku, o rozvoji aplikáčného smeru krajiny ekológie, o prístupoch a metódach k interdisciplinárnemu skúmaniu socioekologických vzťahov. Zaujímavé boli aj informácie o prínose medzinárodnej spolupráce k rozvoju krajiny ekológie na Slovensku, ako aj o možnostiach aplikácie všeobecných a špeciálnych prístupov v krajiny ekológii na vysokých školách. K ďalším zaujímavým prezentáciám na tomto podujatí patrili výsledky výskumov realizovaných v oblasti modelovania prírodných rizík a hazardov v krajine, výskumov v oblasti hodnotenia zmien a využitia krajiny, napr. s aplikáciou údajov CORINE Land Cover alebo s využitím historických máp a diaľkového prieskumu Zeme.

Pre plánovanie, manažment a zabezpečenie ochrany krajiny je veľmi dôležitá legislatíva. O perspektívach legislatívneho riešenia vzájomných interakcií územného a krajinného plánovania sa prítomní dozvedeli od zodpovedných pracovníkov Ministerstva životného prostredia SR a Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR. Ďalšie zaujímavé informácie sa týkali využitia poznatkov krajiny ekológie v procese implementácie Európskeho dohovoru o krajine, pri pozemkových úpravách a tiež posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Bohatá diskusia, ktorá nasledovala po každom bloku prednášok, podčiarkla dôležitosť kvalitnej vedy

pri príprave strategických dokumentov a zabezpečovaní implementácie medzinárodných dohovorov na Slovensku, a súčasne pomohla identifikovať bariéry, ktoré sťažujú prienik vedeckých poznatkov do riadiacej sféry a praxe.

Súčasťou vedeckej konferencie bola prezentácia 21 posterov.

V rámci programu konferencie sa konalo aj 5. plenárne zhromaždenie Slovenskej asociácie pre krajinnú ekológiu IALE-SK, spojené s voľbou predsedu a členov hlavného výboru na obdobie 2008 – 2012.

Výsledky volieb:

Predsedníčka Slovenskej asociácie pre krajinnú ekológiu: prof. RNDr. Mária Kozová, CSc., PriF UK Bratislava

Funkcionári Hlavného výboru Slovenskej asociácie pre krajinnú ekológiu:

Podpredsedovia: doc. RNDr. Tatiana Hrnčiarová, CSc., ÚKE SAV, prof. RNDr. Ján Oľahaľ, CSc., GÚ SAV Bratislava

Tajomníčka: Mgr. Pavlína Mišíková, MŽP SR

Pokladníčka: doc. RNDr. Katarína Pavličková, CSc., PriF UK Bratislava

Koordinátorka webovej stránky: Mgr. Ľubica Papajová-Majeská, PriF UK Bratislava

Koordinátorka prenosu vedeckých informácií do legislatívy a strategických dokumentov:

RNDr. Marta Záhumenská, MVR SR

Ostatní členovia Hlavného výboru Slovenskej asociácie pre krajinnú ekológiu: prof. RNDr. Maroš Finka, PhD., FA STU Bratislava, RNDr. Zita Izakovičová, PhD., ÚKE SAV, Ing. Branislav Olah, PhD., FEE TU Zvolen, RNDr. Jana Ružičková, PhD., PriF UK Bratislava

Členovia kontrolnej komisie Slovenskej asociácie pre krajinnú ekológiu: RNDr. Milan Lehocký, CSc., GÚ SAV, RNDr. Martin Boltziar, PhD., ÚKE SAV, RNDr. Peter Burda, SAŽP.

Z iniciatívy mladých krajinných ekologov a doktorandov bola založená odborná sekcia mladých krajinných ekologov v rámci IALE-SK.

Oceňujeme dobré organizačné zabezpečenie konferencie zo strany Katedry krajiny ekológie Prírodovedeckej fakulty UK v Bratislave, ako aj prácu celého prípravného výboru. Vedecké podujatia tohto druhu prinášajú veľa konkrétnych príkladov využitia vedeckých výsledkov v plánovacej, riadiacej a realizačnej praxi.

Milena Moyzeová

RNDr. Milena Moyzeová, PhD.
Ústav krajiny ekológie SAV, Štefánikova 3, P. O. Box 254, 814 99 Bratislava, milena.moyzeová@savba.sk

Keď lúky kvitnú v januári

Za sprievodu trávnic a rozkvitnutých lúk premietaných na pozadí bola v novom Malom kongresovom centre Vedy, vydavateľstva SAV, na Štefánikovej ul. 3 v Bratislave, 29. januára 2008 slávnostne prezentovaná knižná novinka z produkcie vyda-

vateľstva. Cti byť prvou knihou pokrstenou v nových priestoroch sa dostalo publikácii *Kvetnaté lúky – prírodné bohatstvo Slovenska* autorov Heleny Ružičkovej a Henrika Kalivodu, vedeckých pracovníkov Ústavu krajiny ekológie SAV.